

Systeemyöhydistys SYTYKEN risteilyseminaari 7.-8.9.1998

*Eija Kalliala,
Helia*

“Komponentit ovat ratkaisu ohjelmistojätteen kurissapitoon.”
“Ei riitä, että tehdään uudelleen-
käytettäviä komponentteja. Jonkun
pitää myös käyttää niitä.” “Ite-
rointi pitää ottaa huomioon pro-
jektisuunnitelmassa.” “Ohjelmis-
tojen tuotteistamisessa ratkaisevaa
on ymmärtää kohderyhmän tar-
peet.”

Tällaisia ajatuksia esitettiin Systeemyöhydistys SYTYKEN aurinkoisella risteilyllä syyskuun alkupäivinä Viking Gabriellalla. Seminaariohjelma oli monipuolinen ja tilaisuus oli jäsenistölle poikkeuksellisen edullinen, joten ei ihme, että mukana seminaarissa oli kolmekymmentä aktiivista systeemyön ammattilaista. Tiis-
taipäivä oli helteinen ja houkutteli levähtämään Tukholman puistoissa ja rantakahviloissa kesken alkusyksyn työkiireiden.

Yleiskuva seminaarista

Seminaariesitykset olivat pääasiassa tiiviitä ja nasevia. Aikataulu oli kuitenkin joillekin puhujille liian tiukka ja he ylittivät aikansa, jolloin seuraavat puhujat joutuivat karsimaan ja tiivistämään sanottavaansa, mikä oli sääli. Tiukka aikataulu myös hillitsi hiukan, varsinkin seminaarin alkuvaiheessa, esitysten synnyttämää vilkasta keskustelua. Seminaarin toisena päivänä, jolloin oli vuorossa olioteknologia, keskustelu kuitenkin kiihtyi niin, että

jotkut kuuntelijat eivät malttaneet pysyä istuimillaan vaan nousivat esiintymislavalle puhujan rinnalle kuvaamaan fläppitaululla omia tulkintojaan esitettävästä asiasta. Jotkut esityksistä pureutuivat olioteknologian yksityiskohtiin niin, että osa kuulijoista putosi kärryiltä, jotkut taas sisälsivät turhan paljon tuttuja ja vanhentuneita käsitteiden yksinkertaistuksia. Jossain vaiheessa alkoi jopa tuntua siltä, että esitettävän aiheen asiantuntemusta oli kuulijoilla enemmän kuin esittäjällä.

Poimintoja seminariesityksistä

Yksi seminaarin mielenkiintoisimmista esityksistä oli VTT:n **Antoni Wolskin** “Miten kuriin ohjelmistojäte”. Otsikosta ei ehkä olisi arvannut, että Wolski puhuu komponenteista. Ohjelmistojäte on tarpeeton osa ohjelmistoa, jota voi olla todella paljon. Se syntyy siivoamattomasta koodista tai konfigurointikyvyn puutteesta, se hei-

kentää ohjelmiston luotettavuutta ja kasvattaa ylläpidon määrää. Ohjelmistojätettä ei ehkä vanhasta koodista kukaan myöhemmin uskalla siivotakaan – “Älä koske, jos vanha ohjelmisto vielä toimii” –periaatteella, kuten yleisöstä huomautettiin. Lääkkeeksi ohjelmistojätteen synnyttämään ongelmaan Wolski tarjosi komponentteja. Tietysti valmiskomponenteissakin voi olla turhaa koodia, mutta tästä syntyvä ylläpito-ongelma siirtyy komponentin käyttäjältä sen valmistajalle.

Wolski puhui saavuttamattomasta uudelleenkäytettävyydestä, jota voidaan tarkastella toisaalta projektin sisällä, toisaalta organisaatioiden välillä. Hän esitti mm. seuraavia mielenkiintoisia väitteitä:

- Periytyminen rikkoo kapseloinnin.
- Periytyminen käyttö on itse asiassa käyttöympäristön uudelleenkäyttöä monimuotoisuuden kautta.

- Komponenttiajattelussa on terveellistä irrottautua olioajattelusta.

Juha Matilainen Teklasta esitteli vauhdikkaasti laatujärjestelmän roolia systeemyöhankkeessa. Hän korosti, että laatu on tuotteen tai palvelun sisäänrakennettu ominaisuus. Jokainen hanke on erilainen, joten toimittajan on oltava joustava ja laatujärjestelmän löyhä. Laatusertifikaatti on itsestäänselvyys, mutta ei takaa vielä mitään. Laatujohtamisen neljä kulmakiveä ovat:

- Vaatimustenmukaisuus, jossa tavoitteet asetetaan yhdessä asiakkaan kanssa
- Ennaltaehkäisy – joka on eri asia kuin tarkastus
- Suorittamisstandarditaso on nollavirhetaso
- Laadun mitta on poikkeavuuden hinta, ei se, pysyttiinkö aikataulussa.

Juha Matilainen korosti, että aikataulu on nimenomaan “sovittu aikataulu” ja siihen liittyvät ongelmat pitää ottaa ajoissa puheeksi asiakkaan kanssa. Voihan olla, että asiakkaan omatkin käyttöönottoon liittyvät työt ovat vielä kesken, jolloin aikataulun tarkistaminen ei tuota ongelmia.

Artturi Tarjanne Artturi Tarjanne Consulting Oy:stä piti omiin kokemuksiinsa perustuvan hengästyttävän kiinnostavan esityksen ohjelmiston tuotteistamisesta. Hänen ydinajatuksensa oli, että ohjelmiston tuotteistaminen ei ole tekniikan vaan liiketoiminnan laittamista purkkiin. Pitää löytää oma kohderyhmä, jolle vahvaa tuotetta ei vielä ole olemassa. Hän kertoi kokemuksistaan client-server-tyyppisen VIA/DRE -tietokannan kehittämisestä 1980-luvun loppupuolella. Tuote nimettiin LAN Magazinessa “vuoden tietokannaksi”. Sitä myytiin pakattuna kahden disketin laatikkoon, johon mahtui koko tuote. Tämä oli eräs tapa erottua kilpai-

lijoista.

Artturi Tarjanne kertoi uskoneensa aiemmin, että kun tekee riittävän hyvän tuotteen, se myy itse itsensä. Nyt hän tietää, että olennaista on oppia viestimään kohderyhmälle. Ohjelmiston tuotteistamisessa teknologian osuus on 15 %, tuotteistuksen osuus 25 % ja myynnin osuus 60 %.

Perinne jatkuu . . .

SYTYKEN tämänsyksyinen risteilyseminaari oli historiansa ensimmäinen. Yhdistyksen johtokunta lupasi, että suuren suosion saavuttanut seminaari aloitti perinteen, joka jatkuu. Jäsenistö on vilpittömän iloinen siitä, että SYTYKE jälleen järjestää systeemyön ammattilaisille korkeatasoisia ja ajankohtaisia jäsentilaisuuksia, jollaisista saimme nauttia 1980-luvulla ennen lamaa.

Eija Kalliala, Helia
Sähköposti: eija.kalliala@helia.fi
Kotisivu:
<http://www.helia.fi/~kalei>